

Изказване на министър Даниел Митов на Посланическата конференция

София, 23 юли 2014 г.

Уважаеми дами и господа,

Нека кажа още в началото на моето изказване, че дипломатическата служба на България, която имам чест да оглавявам в този момент, се придържа към класическата максима, че смисълът на външната политика на една страна е да осигури възможно най-добрите външни условия за развитието и просперитета на нацията.

Има моменти в историята, когато стрелката на съдбата се колебае между най-добрия и най-лошия избор. Моменти, когато всичко, което е било постигнато досега, може да бъде загубено, или пък обратното – да доведе до устойчив и траен прогрес. **Ние се намираме точно в такъв ключов момент от историята на Европа и от историята на България и трябва да вземем верни и стратегически важни решения.**

Днес българската външна политика е изправена пред няколко **предизвикателства**:

Първо, Кризата в Украйна и анексирането на Крим промениха коренно стратегическата среда и застрашиха устоите на европейската архитектура за сигурност. България, за съжаление, е част от линията на съприкосновението между противостоящите страни в тази нова среда. Ние сме на граничната линия на противопоставянето на Запада и Русия, противопоставяне, което започна преди повече от една година и рискува да продължи доста повече. Това противопоставяне не бе наш избор. Наш избор е, обаче, каква политическа позиция ще заемем. На страната на свободния и демократичен свят, който уважава правото на всеки народ да избере своя път на развитие или на страната на тези, които продължават да налагат под нова форма доктрината на ограничения суверенитет. Това са различни ценностни системи, а българският народ и неговите институции отдавна направиха своя избор с членството на България в Европейския съюз и НАТО. Ние като дипломатическа служба изпълняваме волята на своя суверен. Ние сме на страната на свободата, демокрацията и правата на човека. Не можем да подкрепим тези, които се обявяват против правото на един народ на европейски път на развитие и правят всичко възможно, включително анексирайки част от неговата територия, да потъпчат свободния му избор.

За конфликта в Източна Украйна като повод за общата криза в отношенията между ЕС и НАТО от една страна, и Русия от друга, бих желал да заявя следното: Всички ние се надяваме, че Минските споразумения ще бъдат спазвани. Още по-важно е изпълнението на тези договорености постепенно да доведе до трайна стабилност в контекста на териториалната цялост и суверенитета на Украйна. Интересът на България включва също да бъде предотвратена опасността конфликтът в Източна Украйна да обхване области, населени с компактно българско малцинство, както и да засегне Молдова, където също живее многобройна българска общност. България работи със своите партньори от ЕС и НАТО на ежедневна основа за преодоляване на тези рискове. Единството на страните-членки на ЕС е от ключово значение за постигането на реално прилагане на договореностите от Минск. **Рестриктивните мерки на ЕС срещу Русия са средство за постигане на тази цел, а не наказание** и в този смисъл България подкрепи удължаването на срока на рестриктивните мерки до края на 2015 г. Европейският съюз обвързва вдигането на санкциите с цялостното прилагане на Споразумението от Минск.

Очевидно е, че трайно намаляване на напрежението в отношенията на ЕС и НАТО с Русия не може да бъде постигнато без реално разрешаване на кризата в Украйна. Държавите-членки на ЕС стоят зад принципите на върховенство на закона и териториалната цялост на суверенните държави. **България искрено желае да развива приятелски и взаимно изгодни отношения с Русия, но няма как да не отчита горните принципи.** Руската страна трябва да разбере, че ЕС няма интерес от нейното отслабване, а от това да бъде стабилен партньор, който спазва принципите на международното право.

В същия геополитически контекст искам да отбележа, че сигурността в **Черноморския регион** е от ключово значение за България. Регионът има особено значение за нас и заради развитието на преносната мрежа на основни енергоносители, свързваща държавите-производителки с енергийните пазари в Европа. Поради тези причини се придържаме към принципна позиция за цялостно стабилизиране на района, което не би могло да стане без активното ангажиране на ЕС и НАТО с проблемите на сигурността в Черноморския район. Наш приоритет е да работим за увеличаване на капацитета на двете организации в Черноморския регион за реагиране на потенциални заплахи от изток и от юг.

Второто предизвикателство е свързано с процесите на разпад на държавността в редица страни от Близкия Изток и Северна Африка, съпътствани от засилващите се позиции на терористични организации като т.нар „Ислямска държава“. Тези процеси доведоха до сериозен миграционен натиск върху нашата страна от юг и югоизток, който представлява голямо предизвикателство,

за посрещането на което са необходими общите усилия на всички ангажирани с националната сигурност институции и структури в държавата.

Особено важна от гледна точка на българския национален интерес е темата за предотвратяване на последствията, произтичащи от действията на ИДИЛ и други терористични групи, действащи на територията на Северна Африка и Близкия Изток. От 2011 г. насам регионът на Близкия изток и Африка е свидетел на разслояване в политически, икономически, религиозен и етнически план. Т. нар. Арабска пролет предизвика смяната на режимите в редица арабски страни, но в същото време и управленски вакуум. Тези условия създадоха благоприятна среда за разцвет на радикална идеология, а продължаващите конфликти в Сирия, Ирак, Либия и Йемен предизвикаха масови бежански потоци, към които се присъединиха и много граждани на африкански страни. Вследствие на това **Европейският съюз и България в частност са подложени на изключително сериозен миграционен натиск**, в условията на който всички държави-членки и техните институции следва да изградят нова стратегия и да предприемат нов подход за справяне с натиска.

В последно време проблемът с миграцията се утвърди като основен както за страната ни, така и за ЕС. Показателен е фактът, че само за последните месеци въпросът бе дискутиран не веднъж и на ниво Европейски съвет. Изработен бе основополагащ документ – Европейски дневен ред по миграцията. България участва в усилията на ЕС за всеобхватен и солидарен, съгласно възможностите на всяка страна, подход за решаване на проблемите. **Миграционната криза в момента е класически пример за преплитане на национални и общностни интереси.** България взе правилното и разумно решение, съобразно възможностите си, да участва солидарно с всички държави-членки за разпределение на тежестите. Изхождайки единствено от тясно национални интереси, не би ни дало възможност да имаме достъп до общностните ползи, а много често те надвишават това, което бихме постигнали само на национално ниво.

За нас темата за миграцията е неразривно свързана и с присъединяването България към **Шенгенското пространство. България изпълнява всички Шенгенски изисквания.** В условията на безпрецедентен миграционен натиск по външните граници, започнал още от средата на 2013 г., и като транзитна страна по отношение на чуждестранните бойци, ние де факто поехме всички отговорности на държава-страна по Споразумението от Шенген. Това е и нашият най-силен аргумент, защото разширяването на Шенгенската зона би укрепило нашите граници и изпратило силен политически сигнал за единството на ЕС в борбата срещу тероризма и нелегалната миграция.

Третото предизвикателство е свързано с гарантирането на енергийната сигурност на страната. За да бъде постигната тя е необходима диверсификация

на източниците и маршрутите на газовите доставки, изграждане в България на Разпределителен център на газ (газов хъб за Югоизточна Европа), ускоряване на изграждането на Южния газов коридор, търсене на собствени източници на природен газ в Черноморския континентален шелф.

Нашият стремеж е за осигуряване на спешен и целенасочен подход на Европейската комисия към региона на Югоизточна Европа. **Този подход следва да е насочен към интегрирането на газовите пазари на страните от региона с тези на Европейския съюз и диверсификация на газовите доставки.** Той следва да включва логистична и финансова подкрепа за реализацията на ключови регионални проекти. Необходими са решителни стъпки за разгръщане на потенциала на региона. Южната част на Европа е важен бъдещ стратегически маршрут за диверсификацията и входна врата за осигуряване на допълнителни доставки най-вече от Азербайджан и други трети страни от Каспийския регион, в бъдеще от Иран, Туркменистан, Източното Средиземноморие и Близкия Изток. В тази връзка, разглеждаме Южния газов коридор и свързаните с него проекти като Интерконектора България-Гърция като ключов елемент от диверсификацията. Предвид географското си положение, България, Румъния и Гърция са естествени свързващи маршрути на Западните Балкани и Централна Европа, а идеята за реализиране на Вертикален газов коридор съдържа най-сериозен потенциал за енергийната сигурност на целия регион на Югоизточна Европа.

България силно подкрепя изграждането на **Енергиен съюз**, който ще осигури достъпна, сигурна и устойчива енергия за европейските граждани. **Този многоизмерен проект е голямо предизвикателство пред единството на ЕС и способността му да устои на силния външен натиск.** България ще продължи да настоява, че за енергийната сигурност на ЕС диверсификацията на източниците и маршрутите, както и инфраструктурното изграждане и интегрирането на енергийните пазари във всички региони на Съюза са от първостепенно значение. ЕС трябва да обърне приоритетно внимание на инфраструктурните проекти в периферни и уязвими региони като Югоизточна Европа. Тези проекти трябва да бъдат в съответствие с европейското право, да са икономически целесъобразни, в т.ч. да използват най-краткото възможно трасе за пренос на газ и да използват в максимална степен вече съществуващата инфраструктура; да не засягат негативно реализирането на Южния газов коридор, като реално допринасят за диверсификация на източниците, освен на маршрутите за пренос на газ; да се минимизират политическите рискове, което е валидно за проектите, преминаващи през територията на държави-членки на ЕС. Ще продължим да настояваме, че финансирането на подобни проекти, насочени към изграждането на Енергиен съюз, трябва да има приоритет.

Четвърто - предизвикателствата, пред които е изправен самият Европейски съюз.

През последните години Европейският съюз бе изправен пред най-сериозните предизвикателства от началото на процеса на обединение на Европа. Въпросите за **солидарността и отговорността** се превърнаха в доминиращи в отношенията между държавите-членки. ЕС е изправен пред вътрешни трудности, които не са нови, но се изострят, вкл. под натиска на външната среда. Ясно е, че кризите ще наложат известни промени в Съюза в краткосрочен или в по-дълъг период. Нашият интерес е тези процеси да не доведат до промяна на основополагащите принципи на ЕС и на неговата институционална архитектура.

В търсенето на решения на проблемите се наблюдават две тенденции – от една страна ре-национализация и стремеж към връщане към вътрешните, национални политики, а от друга - по-тясна интеграция в определени сфери, като в момента тази тенденция е най-отчетлива в управлението на Евроразоната. **Постигането на приемлив за всички баланс между тези две противоречащи си тенденции е може би най-сериозното предизвикателство пред ЕС.** От успешното справяне с него до голяма степен ще зависи даването на нова сила на Европейския проект. За България е важно да определи ясно своя интерес и да се позиционира достатъчно отчетливо в тези процеси. Стремежът за отнемане на правомощия от ЕС крие риск от постепенно „разграждане” на Единния пазар с неговите четири свободи, което би било сериозно отстъпление от постиженията на европейската интеграция.

Планираният **референдум във Великобритания** предизвиква напрежение, но и дава шанс да се дискутират начините за подобряване на ефективността на ЕС, отчитайки спецификите на отделните държави. В тези дебати постигането на устойчив баланс между национални и общностни интереси ще бъде решаващо, защото ЕС и Великобритания са си взаимно необходими. Всякакъв компромис с основополагащите принципи на Европейския проект – равнопоставеност, не-дискриминация и солидарност, би бил неприемлив за България.

В продължение на години в ЕС бяха положени огромни усилия за справяне с финансовите затруднения на някои наши партньори. На този фон съществуващите икономически и социални различия между държавите-членки и регионите в ЕС като че ли останаха на заден план. Днес страната ни с основание припомня за основен принцип, залегнал още в Учредителните договори на Съюза - **необходимостта от кохезия в ЕС и подпомагане на догонващите усилия на държавите с най-нисък доход, така че чрез ускорен икономически растеж и заетост те да подобрят своето благосъстояние.** За страната ни това е въпрос от първостепенно значение.

Кризата с гръцкия дълг демонстрира, че съществува споделен интерес Евроразоната да остане единна и европейските държави да обединят усилията си в тази посока, както и че в това общо усилие отговорността и солидарността вървят ръка за ръка. Възвръщане на загубеното доверие сред партньорите може да стане

единствено на основата на ясна **политическа отговорност и решимост за осъществяване на необходимите структурни реформи** и спазването в еднаква степен от всички държави-членки на установените общи правила.

Финансовата и икономическа криза направи много видима необходимостта от **доизграждане на Икономическия и паричен съюз**, така че единната валута да получи солидна икономическа, фискална, но и политическа основа. Този процес, необходим за гарантиране на устойчивостта на Евроразоната, изисква от нас, държавите, които не сме част от Евроразоната, да работим за намирането на точния баланс между справедливото желание за повече интеграция и възможността и ние да бъдем част от Икономическия и паричен съюз. Привържениците на повече интеграция и институционализиране на Евроразоната се аргументират с необходимостта да бъде туширано политическото напрежение между държавите от Евроразоната. С голяма доза вероятност, обаче, можем да прогнозираме, че този процес ще доведе до засилване на политическото напрежение между Евроразоната и останалите държави-членки.

Присъединяването на България към Евроразоната остава приоритет на страната ни. Правителството създаде Координационен съвет за подготовка на България към Евроразоната с участието и на МВНР. И това за нас е въпрос на стратегически избор, който трябва да сме готови да направим, осъзнавайки цялостния ефект и дългосрочните ползи за страната ни.

Дами и господа,

Десет години след подписването на Договора за присъединяване към ЕС ние сме наясно, че членството в тази организация означава нещо много повече от права и задължения, възможности и отговорности. Европейският съюз не е една от многото международните организации, в които страната ни членува. Казвайки, че това е нашият стратегически цивилизационен избор, ние си даваме ясна сметка, че този избор промени и променя фундаментално не само нашата държава, но и нашето място в международните отношения.

Българското председателство на Съвета на Европейския съюз

След по-малко от три години България ще поеме председателството на Съвета на Европейския съюз. В цифри това означава около 1700 заседания, председателствани от България, над 50 срещи на министерско ниво, стотици мероприятия на публичната дипломация, организирани в страни от целия свят. Председателството не се случва само в Брюксел и в София. С него ще бъдат ангажирани всички наши дипломатически председателства.

Българското председателство ще бъде последното преди ЕС да влезе в поредния изборен цикъл за следващите мандати на Европейските институции. През пролетта на 2019 г. ще се проведат кампанията и изборите за нов Европейски парламент, а след това ще се избере и следващата Европейска

комисия. Това означава, че по време на нашето председателство ще трябва да се приключат значителен по обем законодателни предложения. Ще стартира и работата по подновяването на стратегическите документи на Европейския съюз за периода след 2020 година. Сред тях особено важна е следващата многогодишна финансова рамка за периода 2021-2027 г. - тъкмо по време на българското председателство ЕК ще представи своето първо предложение по рамката.

Председателството е сериозно предизвикателство за българската администрация, но същевременно с това е и шанс за нейната модернизация. Подобро познаване на инструментите, процедурите и участието в преговорния процес в ЕС ще ни направи по-успешни в отстояването на българските национални интереси. Инвестициите за повишаване на административния капацитет ще имат дългосрочен ефект. Вече започнаха първите обучения. За тази цел ще използваме и средства от европейските фондове.

Чрез председателството можем да подобрим репутацията на страната ни, да повишим влиянието си върху процеса на взимане на решения в ЕС, да станем по-видими на международната сцена.

Част от приоритетите, които ще формулираме, неизбежно ще бъдат наложени от актуалния дневен ред на ЕС, но друга част следва да формулираме и отстояваме, изхождайки от нашите национални приоритети.

България е в тройка председателство с Великобритания и Естония. Вече започнахме предварителна координация с тези наши партньори. Предстои среща между „нашата тройка“ и предхождащата ни „тройка“ Нидерландия, Словакия и Малта, която поема председателството от началото на 2016 г.

Безспорно ЕС ни дава по-голяма тежест и комфорт в международната среда - за сравнително малка страна като България членството в ЕС дава възможност гласът ни да бъде по-ясно чул. **За да капитализираме тези ползи трябва да намерим точния баланс между националния и общностния интерес.** Когато говорим за общностния интерес, следва да съзнаваме, че той е част и от националния ни интерес, тъй като ние сме неразделна част от общността.

Общата външна политика на ЕС и българските приоритети

В условията на динамично променящата се среда за сигурност, сложността на глобалните процеси, а и периодично възникващите регионални и глобални предизвикателства **Общата външна политика на ЕС** е основният инструмент, с който Съюзът разполага за защита на общите ни ценности и интереси. Независимо дали проблемите са наложени в дневния ни ред като политиката на Русия в източната част на Европа, миграционния натиск и тероризма или са в области като партньорствата, защитата на околната среда и климата, помощта за развитие, консолидацията на европейското пространство и

интеграцията, където вече имаме утвърдено лидерство и позитивна динамика, ние следва да разполагаме с визия, активен подход и подходящ инструментариум.

Пред ЕС продължава да стои необходимостта да преодолее несъответствието между ролята му на най-голям донор на средства за развитие, водещото му място по въпроси от глобално значение и особено привлекателността му като обществен модел на развитие и все още несъответстващото му политическо влияние в света, в което всички тези преимущества на ЕС далеч не са реализирани.

Външнополитическите приоритети за предстоящия период, залегнали в Стратегическия дневен ред, приет от Европейския съвет през юни 2014 г., запазват своя водещ характер: постигане на максимално равнище на нашето влияние; стабилна роля на ЕС в съседните региони; приобщаване на стратегическите ни партньори и развитие на сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната.

ЕС следва да провежда такава външна политика, която е способна да осигури постигането на тези приоритети с целия ресурс, с който разполагаме. **В това отношение е необходимо своевременно да бъдат осъществени три неща:** първо, да бъде приключен цялостният преглед на Европейската стратегия на сигурност; второ, да се изгради необходимото взаимодействие както на равнище институции на ЕС, така и между държавите-членки; трето, приоритетно да бъдат решавани проблемите в непосредствена близост – тук Европейската политика на съседство е отличен пример, но не трябва да се губи по-широката, глобална перспектива.

Реалният инструмент на европейската дипломация е ЕСВД – без съмнение резултат от най-важната и иновативна структурна реформа в областта на Общата външна политика. Още повече, че тази сложна институция, водеща със себе си промени в самата култура на осъществяване на европейската дипломация, е изградена буквално върху два реда от Лисабонския договор.

Пет години след създаването си ЕСВД вече представлява модерна външнополитическа служба, която работи в тясна връзка с дипломатическите служби на държавите-членки. Уредбата на постоянно председателство на Съвет «Външни работи» и на редица работни органи по ОВППС от системата на ЕСВД показва редица предимства в посока по-добра приемственост и координация и, както показват реакциите, се приема изключително положително от страните извън ЕС. Тук ще си позволя специално да отбележа приноса на Върховния представител г-жа Могерини за утвърждаването на ролята на европейската дипломация. Искам също да поздравя г-жа Могерини за големия успех с постигането на споразумението за ядрената програма на Иран. Наистина,

споразумението е знак за това, какво Европейският съюз може и трябва да прави в своята външна политика: да подкрепя мултилатерализма и да има доверие в дипломацията.

За България от основно значение е запазването на отношенията на прозрачност и доверие между ЕСВД и Държавите-членки, които в крайна сметка са носителите на силите и средствата в областта на ОВППС и ОПСО. Ключово за нас е и гарантираното участие на ДЧ в процеса на формиране на политиката и изработването на конкретните решения. Убеден съм, че засилването на обмена на информация, съвместният анализ и изграждането, в крайна сметка, на чувство за общ интерес и синергия на действията по страни и региони са задължителните елементи за ефективността на Общата външна политика на Съюза.

Искам специално да подчертая българската позиция за спазване на географския баланс, както и за по-голяма прозрачност в процедурите за наемане на служители от националните дипломатически служби в ЕСВД. **Ние имаме основание да се стремим към по-добро представителство в ЕСВД, включително предвид предстоящото за България през 2018 г.** Председателство на ЕС. В тази връзка, осъществяването на по-тясно сътрудничество с ЕСВД ще бъде високо оценено от наша страна. Българската дипломатическа служба традиционно представя добри кандидатури за ЕСВД. Ние бихме могли да имаме добавена стойност с национална експертиза и анализ по отношение на важни направления в ОВППС като: Западните Балкани, Източното партньорство, Черноморския регион, Русия, БИМП и Азия.

От съществено значение за нас е сътрудничеството на делегациите на ЕС в трети страни с посолствата на ДЧ на място, особено в посока на по-тясно асоцииране на посланиците на ДЧ при формулирането на оценките и анализите на делегациите на ЕС. По-тясно сътрудничество следва да се предвиди в областта на координацията при извънредни ситуации и евакуацията. Друг конкретен важен аспект на сътрудничеството ни с делегациите на ЕС в трети страни следва да е и съвместното настаняване, за което ние сме предоставили своите възможности на ЕСВД.

В заключение по този въпрос: новата динамика и значително променената среда за сигурност ще изискват по-нататъшни усилия и интензивно сътрудничество между ЕСВД и ДЧ. Следим с интерес прегледа на дейността на ЕСВД и очакваме той да доведе до още по-добро синхронизиране на външнополитическите цели на ДЧ и ЕС като цяло, както и до подобряване на координацията между институциите в различните области на външна дейност на Съюза.

Пето, предизвикателствата пред интересите на България в Югоизточна Европа.

Интересите на България в региона са свързани с изграждането на **устойчива среда на трайна стабилност и сигурност, способстваща за гарантирането на суверенитета, териториалната цялост и възходящото развитие на България**, в условия на приятелство, добросъседство и активно сътрудничество с всички наши съседи. Тази среда неминуемо включва изграждането на широка инфраструктурна мрежа в региона и безпроблемно функциониране на транзитните артерии, осигуряващи връзката между България, нейните граждани и бизнес с партньорите ни от Европейския съюз. Тези наши интереси могат да бъдат реализирани чрез постигането на следните цели:

- Трайно умиротворяване и стабилизиране в региона;
- Постигане на трайна необратимост в геополитическия избор на страните от Западните Балкани чрез интеграцията им в ЕС и НАТО, при отчитане на индивидуалните особености и степента на прилагане на европейските стандарти. В този контекст: подкрепяме получаването от Черна гора на покана за членство в НАТО до края на годината; подкрепяме евроинтеграцията на Сърбия, както и утвърждаването на независимостта на Косово; подкрепяме същностни реформи и европеизация на Босна и Херцеговина. България приветства и е готова да окаже подкрепа на политическите лидери в Република Македония за прилагането на постигнатите от тях договорености от 15 юли. Искрено се надяваме, че **последователното изпълнение на необходимите реформи, както и позитивното развитие на добросъседските отношения с нашата страна ще доведе Република Македония да пълно изпълнение на Копенхагенските критерии**, което би открило нейния път към евроинтеграционния процес.
- Постигане на ново качество на двустранните отношения със страните от региона чрез обновяване на договорно-правната база, редовен политически диалог и интензивно сътрудничество на всички нива.
- Създаване на трайни механизми на двустранна и многостранна основа (в рамките на за преговорите, които страните-кандидатки водят за присъединяване към ЕС) за гарантиране на правата на българските граждани и на лицата, принадлежащи към български общности в съседните държави.
- Разширяване на контактите в областта на културата, образованието, спорта, медиите и пр., включително за преодоляване на проблемите от миналото и създаване на предпоставки за трайно приятелство и добросъседство между отделните държави и България.
- **Утвърждаване на образа на България като страна, която е ключов и незаобиколим фактор за стабилността, сигурността и просперитета**

на региона, както и за утвърждаването на европейските ценности на Балканите.

Водещ в нашата политика следва да бъде принципът на синергията, съчетаващ регионалния подход със специфичните подходи към отделните държави от региона. Необходимо е интегриране на цялостната проблематика на политиката ни спрямо региона в поведението на България в международните организации, с приоритетно отчитане в процеса на европейска и евроатлантическа интеграция.

България е ротационен председател на **Процеса за сътрудничество в Югоизточна Европа (ПСЮИЕ)** за периода от 1 юли 2015 г. до 30 юни 2016 г. под мотото „ПСЮИЕ – 20 години ключ към регионално сътрудничество“ Българското председателство ще работи активно в посока на утвърждаване на ролята на ПСЮИЕ като водещ политически формат на сътрудничество в региона, фактор на сигурност, стабилност и просперитет.

България придава изключително значение и на още едно **председателство, което ни предстои - това на Съвета на Европа**. Ние съзнаваме отговорността, която ще поемем и стремежът ни е да направим така, че председателството на България да допринесат в максимална степен за постигане на целите на организацията и външнополитическите ни приоритети.

Предстои ни също кампания, която нашата страна ще проведе за издигане на **българска кандидатура за Генерален секретар на ООН**. До момента Източноевропейската регионална група (ИЕРГ) в ООН, към която принадлежи България, е единствената, от която не е избран Генерален секретар. Това създава основателни очаквания сред държавите-членки, че **деветият ГС на ООН би могъл да бъде излъчен именно от ИЕРГ, към която България принадлежи**.

Тези и много други въпроси ще бъдат предмет на предстоящите дискусии в рамките на Конференцията.

Позволете ми тук да се спра на още един от основните приоритети в Програмата на правителството - **ефективната защита на правата и интересите на българите зад граница**.

Министерството на външните работи се ръководи от разбирането, че българските граждани и всички наши сънародници в чужбина представляват неделима част от българския народ. Нашите дипломатически и консулски представителства полагат постоянни усилия за съхраняване на националната и културната идентичност на българите в чужбина, за поддържане на националните традиции и добродетели и за **постигане на обединение на всички наши сънародници в рамките българските общности в чужбина**. С удовлетворение отбелязваме, че се разширява обхватът и се разнообразяват

формите на ангажираност на нашите мисии с дейността на многобройните български асоциации и дружества, училища, читалища, културни клубове, църковни настоятелства и др. в чужбина. Имах възможността многократно да се уверя в това при моите срещи с представителите на „историческите“ наши общности, на по-новите емигрантски общности и на обучаващите се млади наши сънародници зад граница.

В ежедневната дейност на нашите дипломатически и консулски представителства изключително важно място заема обслужването на българските граждани, полагането на грижи за уязвимите социални категории българи и предоставянето на защита на нуждаещите се наши сънародници.

Продължава да нараства броят на нашите сънародници, предимно от българските исторически общности, които подават документи за български произход и българско гражданство. В Народното събрание се разглеждат предложения за усъвършенстване на процедурите, свързани с придобиване на българското гражданство, като нашето министерство участва в тези обсъждания.

Желая да отбележа, че нарастването на българските колонии в чужбина налага, независимо от съществуващите финансови ограничения, да преценим предприемането на допълнителни организационни и кадрови мерки за осигуряване на по-добро консулско обслужване.

Бих желал да Ви информирам, че в министерството е в процес на разработка проект „електронни консулски услуги“ по Оперативната програма „Административен капацитет“, съфинансиран от Европейския социален фонд. Въвеждането в експлоатация на този продукт, надяваме се до края на настоящата година, ще позволи предоставяне на пакет електронни административни услуги на българите зад граница, в т.ч. приемане и обработка на заявления за български лични документи, проверка на удостоверени от консулските служби документи на български граждани и др.

Ефективната защита на правата и интересите на българите в чужбина на основата на нов Закон за консулската защита, въвеждане на електронни консулски услуги и на система за реагиране в случаи на бедствия и извънредни ситуации са част от нашите приоритети. Разработване на културни и образователни политики с цел интегрирането на българските общности в чужбина и активното им отношение към процесите в страната, както и улесняване на процедурите за получаване на българско гражданство би допринесло за намаляване на негативните демографски тенденции в страната, както и за подобряване на живота на българите, живеещи извън границите на България.

Уважаеми дами и господа,

В началото казах, че за мен е чест да ръководя българската дипломатическа служба в този политически момент. Давам си сметка за голямата отговорност и искам ясно да подчертая като член на българското правителство и в присъствието на премиера г-н Борисов, че **ние като дипломатическа общност ще дадем всичко от себе си, за да позиционираме България по най-добрия начин в тази трудна ситуация и в този исторически момент. За нас българските интереси са над всичко.** Стъпили сме здраво на европейските ценности, нямаме колебания в своя избор и това ни дава ясен ориентир за посоката, в която се движим. Посоката, която ще ни отведе до осигуряването на максимално благоприятната външна среда за просперитета на българската нация. Няма да пропусна да отбележа за нашата общественост и в присъствието на медиите, че именно българската дипломатическа служба бе тази национална институция, която проведе преговорите за присъединяване на България към НАТО и Европейския съюз и осигури ратификацията от парламентите на нашите партньори, без което не бе възможно присъединяването ни към тези две организации, символизиращи нашия цивилизационен избор. Имаме натрупан опит, солидни познания и експертиза. Затова вярвам, че заедно ще се справим с предизвикателствата, пред които сме изправени.

Благодаря за вниманието.